

MAHIDOL UNIVERSITY
Wisdom of the Land

ข่าวสภาคณาจารย์

มหาวิทยาลัยมหิดล

ISSN ๐๘๕๗-๙๘๙ X ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๒ ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

อาจารย์ตัวอย่างของสภาคณาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑

ผศ.ทพญ.จรุพิมพ์ เกียรติประจักษ์
คณะทันตแพทยศาสตร์

ผศ.นพ.พนม เกตุมาน
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ศ.ดร.ยวดี เขียววัฒนา
คณะวิทยาศาสตร์

ศ.ดร.คุณหญิงสุริยา จิตนกุล
วิทยาลัยศาสนศึกษา

รศ.ดร.อภิรักษ์ อุดมกิจ
สถาบันอนุชีววิทยาและพันธุศาสตร์

สารจากประธานสภาคณาจารย์ หน้า ๒

ข่าวประชาสัมพันธ์ หน้า ๗

“แรงบันดาลใจ” จากอาจารย์ตัวอย่างฯ หน้า ๓

บรรณาธิการแถลง หน้า ๘

สาร

จากประธานสภาคณาจารย์

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภัคดีกุล

ประธานสภาคณาจารย์ขอแสดงความยินดีอย่างยิ่งกับผู้ได้รับรางวัลอาจารย์ตัวอย่างของสภาคณาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑ ทุกท่าน ซึ่งมีรายละเอียดในฉบับนี้

สภาคณาจารย์มหิดลขยับ ขานรับมติที่ประชุมเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการ ประจำปี ๒๕๕๒ ปอมท. อธิการไฟเขียว ต้องจัดให้ดี หนุนเต็มที่ ๔๐ ปี พระราชทานนาม

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลได้รับเกียรติจากที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ให้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการประจำปี ปอมท. สภาคณาจารย์มหิดลลงมติขานรับ พร้อมสอตรีบทให้สมกับเป็น ๔๐ ปี พระราชทานนามมหาวิทยาลัย และ ๑๒๑ ปีมหิดล พร้อมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระผู้ทรงบุกเบิกวางรากฐานแนวพระราชดำริ สภาสี่เนท แห่งประเทศไทย

ประธานสภาคณาจารย์มหิดล พร้อมสมาชิกและเลขาธิการ ปอมท. เข้าพบหารืออธิการบดี ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร ลั่น พร้อมให้การสนับสนุนเต็มที่ กำชับ "ถ้ามหิดลทำ ต้องทำให้ดี" พร้อมเสนอแนะให้ กำหนดหัวข้อเรื่องที่สังคมกำลังสนใจและต้องการทางออก อย่าทำเรื่องไกลตัว จับต้องไม่ได้ จะใช้สถานที่ภายในหรือภายนอก ให้ตกลงกันเองตามความเหมาะสม

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชนมีประเด็นมากมาย ตั้งแต่ปัญหากระบวนการสอบเข้า มหาวิทยาลัยของเด็กมัธยม การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ วิกฤต โอกาส หรือการกีดกัน? การเปลี่ยนจากระบบซีเป็นระบบแห่ง การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ อุดมศึกษามีส่วนช่วยแก้ปัญหาบัณฑิตตกงานได้อย่างไร? การประเมินภาระงานสอน บทบาทอุดมศึกษากับวิกฤตสังคมไทย งานวิจัยของมหาวิทยาลัยช่วยพัฒนาชาติได้จริงหรือไม่? การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยช่วย พัฒนาชาติได้อย่างไร? นโยบายชาติอย่างไรจึงจะแก้วิกฤตอุดมศึกษาไทยได้จริง? มหาวิทยาลัยในกำกับ เดินผิด? คิดผิด? คิดใหม่ได้หรือไม่? ความคาดหวังของสังคม กับ ความเป็นจริง ต่างกันหรือไม่ อย่างไร? ธรรมภิบาลกับการบริหาร สถาบันอุดมศึกษา

ทั้งนี้ ทั้งนี้ สภาคณาจารย์พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะหัวข้อเสวนาทั้งเวทีใหญ่ และย่อย เพื่อแสวงหาการมีส่วนร่วมจากประชาคมจนถึง ๑๗ เมษายน นี้ ส่งมาได้ที senate@mahidol.ac.th คาดหวัง ผลที่ได้จากการสัมมนาต้องเป็นรูปธรรม ไม่ใช่พูดแล้ว จบกันไป แต่ต้องสามารถผลักดันเป็นนโยบายสู่สังคมได้ในทางปฏิบัติ โดยหวัง ให้เวทีประชุมวิชาการ ปอมท. นี้ เป็นที่ฟังของสังคมได้ เปิดให้ผู้เข้าฟังแสดงความคิดเห็น อย่างเต็มที่ แล้วนำผลการประชุมเสนอต่อผู้รับผิดชอบระดับชาติต่อไป สมาชิก สภาคณาจารย์ขานรับ ส่งทีมถอดรหัสน์เขียนเข้าสู่สรุปและประมวลผลให้เสร็จสิ้น ภายใน ๓๐ วัน ความคืบหน้าของเรื่องนี้ ข่าวสภาคณาจารย์จะได้รายงานให้ทราบ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ

วาทะเด็ดแห่งปี

“เมื่อก่อน ต่างคนต่างอยู่
วันนี้คือ Harmony in Diversities
ทำไมถึงอยากเป็นอาจารย์ที่นี่
เพราะได้ทำในสิ่งที่อยากทำ
เมื่อนักศึกษาเข้ามา เป็นที่รวม
ของอาจารย์เก่ง ศิษย์เก๋มีชื่อเสียง
Teaching and Learning Excellent
คณาจารย์คือ หัวแหวนของเรือนแหวน
หัวใจสำคัญคือ คณาจารย์ ขวัญกำลังใจ
ต้องทุ่มเทให้เต็มที่”

(ที่มา : ส.เกียรติคุณ พญ.ชนิกา สุจินดา : สัมมนา
แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย, ๑๕ ต.ค. ๕๑)

“ เร่งบันดาลใจ ”

อาจารย์ตัวอย่างของสภาคณาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑

แรงบันดาลใจทั้งหมดเกิดจากครอบครัวที่พอเพียง การได้รับการอบรมสั่งสอนในชั้นต้นจากโรงเรียนราชินี และที่สุดเหตุการณ์ และความประทับใจจากคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งจากสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียนมหาวิทยาลัยมหิดล

การเรียนทันตแพทย์ มีงานปฏิบัติที่ต้องใช้หัตถการมาก มักจะเป็นปัญหาเสมอๆ เนื่องจากเป็นงานประดิษฐ์ที่มีขั้นตอนมากมาย จะต้องมีการส่งให้อาจารย์ตรวจความถูกต้องทุกขั้นตอน เมื่ออาจารย์ตรวจผ่านแล้ว จึงสามารถทำงานขั้นตอนต่อไปได้ แม้การปฏิบัติงานกับผู้ป่วยในคลินิกก็เช่นเดียวกัน การแนะนำทำแบบตัวอย่างหรือลงมือทำให้ดูบ้าง จะเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาเพื่อปฏิบัติได้ถูกทาง อาจารย์หลายท่านมีความเข้าใจในเหตุการณ์เช่นนี้ และให้เวลาให้กำลังใจในการทำงานทุกๆ อย่าง แม้กระทั่งสละเวลามาตรวจงานให้ในเวลา queผู้ป่วยสะดวก จนการทำงานคลินิกผ่านมาได้อย่างดี

มีความตั้งใจมาตั้งแต่แรกเริ่มและได้รับการคัดเลือกมาเป็นอาจารย์ในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงตั้งใจทำหน้าที่ให้ดีที่สุด บนพื้นฐานว่างานการเรียนการสอนนักศึกษาเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด เมื่อต้องสอนในด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยในคลินิกเด็ก ซึ่งเป็นปฏิบัติการจริง ควรให้การผิดพลาดเกิดขึ้นน้อยที่สุดหรือไม่เกิดขึ้น เพราะการผิดพลาดแต่ละครั้งหมายถึง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพญ.จารุพิมพ์ เกียรติประจักษ์

สังกัด : ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก

คณะทันตแพทยศาสตร์

ผลงานเด่น :

เป็นผู้ริเริ่มพัฒนาแบบจำลองการรักษาฟันน้ำนม และเครื่องมือชนิดต่างๆ ที่ใช้ในทางทันตกรรมสำหรับเด็ก เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจนมีความชำนาญก่อนที่จะฝึกปฏิบัติในผู้ป่วยจริง

นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพญ.จารุพิมพ์ เกียรติประจักษ์ มุ่งมั่นในการให้ความรู้แก่นักศึกษา และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่มีคุณธรรม และจริยธรรมที่ดี

การเสียหายของผู้ป่วยด้วย เป็นสิ่งที่เรียกคืนไม่ได้ นักศึกษาเป็นผู้ไม่มีประสบการณ์มาก่อน อาจารย์ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด พร้อมกับเด็กและผู้ปกครองที่มารับการรักษาตั้งแต่ต้นจนจบไปอย่างไร้รอยต่อ พยายามชี้แนะให้นักศึกษาเรียนรู้ว่า ตนเองไม่สามารถทำงานคนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้อื่น ควรปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างผู้ร่วมงาน ยอมรับในความรู ความชำนาญของผู้อื่นในสาขาที่ตนเองไม่ถนัด เป็นการทำงานร่วมกัน สำหรับผู้ป่วยควรทำการรักษาด้วยความเข้าใจ ไม่เอาแต่ตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่ก่อให้เกิดความลำบากกับผู้ป่วย ทั้งด้านจิตใจ และเศรษฐกิจ

การได้มีคุณครูที่เอาใจใส่ อบรมสั่งสอน ไม่เฉพาะเรื่องวิชาความรู้ แต่อบรมในเรื่องของควมมีระเบียบวินัย พร้อมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีไปด้วยมาแต่เด็ก และการได้มีอาจารย์หลายๆ ท่านที่สละเวลาให้กับศิษย์ ให้กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ สั่งสอน อบรม ชี้แนะแนวทาง แก้ปัญหา ตลอดจนการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ เป็นความประทับใจอย่างยิ่ง จึงพยายามใช้แนวทางของท่านเหล่านั้นเป็นตัวอย่าง และเป็นแรงบันดาลใจในการทำงานต่อมา

“แรงบันดาลใจ”

แรงบันดาลใจในการทำงานของผม ที่คาดหวังว่าจะเป็นเหตุให้ได้รับคัดเลือกเป็นอาจารย์ตัวอย่างฯ ประจำปี ๒๕๕๑ นั้น น่าจะมาจากท่านอาจารย์หลายท่านที่ผมได้เห็นได้เรียนรู้ เกิดความรู้สึกประทับใจ และเป็นแบบอย่างแก่ผมในเวลาต่อมา

เริ่มจากรุ่นพี่และอาจารย์แพทย์ที่เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนเดียวกัน ตอนผมเรียนชั้นมัธยมนั้น รุ่นพี่ศิษย์เก่าที่กำลังเรียนแพทย์ศิริราชและที่จบเป็นอาจารย์แล้ว จะแวะเวียนกลับไปพบรุ่นน้องที่โรงเรียนบ่อยๆ บางครั้งพาน้องๆ ไปกินข้าว คุยกัน หลายครั้งมีอาจารย์อาวุโสไปด้วย เช่น พลตำรวจโท นายแพทย์อุทัย ศรีอรุณสร้างความรู้สึกสนิทสนมเป็นกันเองและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผม

เมื่อเขามาเรียนในศิริราชมีอาจารย์ที่เป็นแบบอย่างมากมาย ผมยังจำคำพูดให้เกียรติอย่างมากของท่านอาจารย์สุด แสงวิเชียร ที่เรียกนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๑ ทุกคนว่า "หมอ" ทำให้รู้สึกว่าตัวเองพองขึ้นด้วยความภูมิใจ ทราบภายหลังว่าท่านต้องการให้พวกเรามีความสำนึกว่าตนเองกำลังจะเป็นแพทย์ ให้เรียนรู้ที่จะประพฤติปฏิบัติตัวให้สมกับคำที่ยกย่องให้เกียรตินี้ คำเรียกนี้เป็นต้นแบบให้อาจารย์ทุกคนเรียกนักศึกษาแพทย์ศิริราชว่า "หมอ" ด้วย ท่านอาจารย์วิจิตร วีรานูวัติ เป็นต้นแบบของความเป็นกันเอง กอดคอนักศึกษาแพทย์ในงานรับน้องข้ามฟากและสอนให้ร้องเพลงศิริราชแบบดั้งเดิม แต่เวลาท่านแสดงความเห็นในที่ประชุมวิชาการ ทำให้เราทั้งภาคภูมิใจในความเก่ง เอาไปคุยอวดกับใครๆ ได้ว่าเป็นลูกศิษย์ของท่าน

อาจารย์ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์ ท่านคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลปัจจุบัน สมัยที่ท่านเป็นรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และกำลังเริ่มพัฒนางานกิจการนักศึกษา ชวนให้ผมมาช่วยงานกิจการนักศึกษา เป็นแบบอย่างให้ผมเรียนรู้การทำงานนอกภาควิชา ซึ่งได้ใช้วิชาจิตเวชศาสตร์กับการพัฒนานักศึกษาแพทย์ แรงบันดาลใจที่ทำให้ผมเป็นอนุสาสक्त่อมารวม ๑๗ ปี คงมาจากท่านคณบดีคนปัจจุบันนี้

แรงบันดาลใจอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้ผมผูกพันกับการดูแลนักศึกษาแพทย์อย่างใกล้ชิด มาจากอาจารย์นิโบล เนื่องต้น และอาจารย์เชิดศักดิ์ ธีระบุตร ที่เป็นแบบอย่างอาจารย์ที่ทุ่มเทให้เวลา

อาจารย์ตัวอย่างของสภาคณาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.พนม เกตุมาน

สังกัด : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ผลงานเด่น :

พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และใช้การวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือในการคัดกรองโรคความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย PTSD เพื่อใช้ในชุมชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยกรมสุขภาพจิต

นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.พนม เกตุมาน ยังดำรงตนอยู่ในความดี พัฒนาการทำงานให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร

ช่วยเหลือนักศึกษาแพทย์อย่างใกล้ชิด รู้จักนักศึกษาอย่างลึกซึ้งซึ่งเข้าใจชีวิตจิตใจของลูกศิษย์จริงๆ

ในภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ท่านอาจารย์สมพร บุษราทิจ เป็นแบบฉบับในใจผม ถึงการปฏิบัติทั้งในด้านจิตเวชศาสตร์และด้านธรรมะ ผมเป็นแฟนพันธุ์แท้ติดตามการพูดของอาจารย์ ที่ทั้งสนุกและมีสาระ ผมยังประทับใจอาจารย์กวี สุวรรณกิจ ขณะนั้นท่านเป็นอาจารย์จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นในภาควิชาจิตเวชศาสตร์ และอาจารย์วัฒน์เพ็ญ บุญประกอบ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ท่านเป็นปรมาจารย์ที่เป็นแบบอย่างมากในชีวิตจิตแพทย์ของผม ช่วยสอนถ่ายทอดความรู้และทักษะ ช่วยตักเตือนและให้คำแนะนำผมอย่างสม่ำเสมอ

ต้นแบบของการเป็นอาจารย์ตัวอย่าง ผมคิดว่าได้มาจากอาจารย์อรพรรณ ทองแดง ที่ได้รับรางวัลอาจารย์ตัวอย่างจากสภาอาจารย์ศิริราช เมื่อปี ๒๕๔๕ ผมได้แบบอย่างของความเป็นกัลยาณมิตร ปิยะวาจา อุตตจริยา ที่ทำงานร่วมกับภาควิชาอื่น ทำให้จิตเวชศาสตร์เป็นกัลยาณมิตรของภาควิชาอื่น ๆ

นอกจากนี้ ผมยังประทับใจแบบอย่างจากท่านอาจารย์สุมาลี นิรมานนิตย์ และอาจารย์จินตนา ศิรินาวิณ อาจารย์ดีเด่นของสภาอาจารย์ในปี ๒๕๓๘ และปี ๒๕๓๙ ตามลำดับ ทั้งสองท่านนี้มีอิทธิพลต่อความคิดผมมาก และเป็นแบบอย่างการสอนที่ดีเยี่ยม

แรงบันดาลใจสุดท้าย ที่อยู่เบื้องหลัง และช่วยสนับสนุนให้ผมมีโอกาสทำสิ่งที่เป็ประโยชน์ คงหนีไม่พ้นอาจารย์เพ็ญแข เกตุมาน ภรรยาผมและลูกๆ ทั้งสามคน ที่เป็นกำลังใจ และช่วยให้ผมมีเวลาทำสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ขอบคุนครอบครัว พ่อแม่ที่ช่วยสร้างพื้นฐานในวัยเด็กที่มั่นคง ขอบคุนโรงเรียน ครูอาจารย์ทุกท่านตั้งแต่เด็กจนถึงที่มหาวิทยาลัยมหิดลนี้ ขอบคุนเพื่อนร่วมงานทุกคนทุกระดับที่ช่วยสนับสนุนการทำงาน

ขอคุณ ความดีทั้งหลายที่ผมได้รับ กลับไปยังท่านอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่านด้วยครับ

“แรงบันดาลใจ”

แรงบันดาลใจของดิฉัน ดิฉันเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น ด้วยทุนของรัฐบาลญี่ปุ่นในปี ๒๕๑๑ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะนั้นประเทศไทยของเรายังล้าหลังทั้งทางเศรษฐกิจ ทางอุตสาหกรรม การศึกษา และขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สิ่งที่ดิฉันเรียนรู้ในประเทศญี่ปุ่นมีอยู่มากมาย แต่มีคำสอนของครุชาวญี่ปุ่น ซึ่งดิฉันรับฟังในช่วงสองสามเดือนแรก ซึ่งประทับใจอยู่ในจิตใจมาก กล่าวคือครุญี่ปุ่นท่านนั้นสอนว่า “การสร้างชาติหนึ่งต้องเริ่มจากการสร้างคน (kunitsukuri wa hitotsukuri)” การใช้ชีวิตในญี่ปุ่นหลังจากนั้น ทำให้ดิฉันเข้าใจและเชื่อมั่นในถ้อยคำนี้ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศเกาะ สามารถพัฒนาตนเอง ไปสู่มหาอำนาจทางเศรษฐกิจและประเทศชั้นนำทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้วยเพราะการทุ่มเททรัพยากรของประเทศ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มาครบร้อยปีที่ผ่านมา

เมื่อดิฉันเดินทางกลับประเทศไทย จึงเลือกที่จะมาสอนหนังสือ แทนที่จะรับข้อเสนอทำงานให้กับบริษัทญี่ปุ่นที่เริ่มเข้ามาลงทุนในเมืองไทยมากในขณะนั้น คำสอนดังกล่าวกลายเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญในการปฏิบัติงาน

เคมีวิเคราะห์เป็นวิชาที่ดิฉันเรียนเป็นวิชาเอก ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีหลักสูตรการเรียนการสอนบัณฑิตศึกษาในสาขานี้ ในภาควิชาเคมีของเรา ดิฉันจึงเริ่มต้นงานด้วยการพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านนี้ ทั้งนี้ เพราะดิฉันตระหนักว่าองค์ความรู้ด้านนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่มีคุณภาพ ที่มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ดิฉันก็ตระหนักว่า เคมีวิเคราะห์ มีความจำเป็นเพื่อจะสร้างหลักประกันว่า เราสามารถตรวจสอบให้การพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมๆ ไปกับคุณภาพของชีวิตอย่างแท้จริง

การทำงานในช่วงแรกๆ มีอุปสรรคอยู่มากมายทั้งความไม่พร้อมของบุคลากร และครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ความเข้าใจที่ยังมีจำกัดเกี่ยวกับความสำคัญของสาขาวิชา และความสนใจใคร่เรียนรู้ของนักศึกษา ความก้าวหน้า และผลงานจึงยังมีความจำกัดอยู่มาก ดิฉันมักใช้ประสบการณ์ที่เคยไปเดินเป็น

อาจารย์ตัวอย่างของสมาคมอาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑

ศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี เชี่ยววัฒนา

สังกัด : ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์

ผลงานเด่น :

เป็นผู้ริเริ่มให้มีการจัดการเรียนการสอนและวิจัยทางเคมีวิเคราะห์ ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา มีผลงานวิจัยที่จดสิทธิบัตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทดสอบทางเคมีโดยเฉพาะ ผลงานวิจัยชุดทดสอบสารภาคสนามที่ได้รับรางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้นจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี เชี่ยววัฒนา ยังเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ และฝึกนักศึกษาให้รู้จักสังเกตสิ่งรอบตัว และค้นหาคำตอบที่เข้าใจและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ภูเขาฟูจิที่ญี่ปุ่น เพื่อเตือนใจตนเองเสมอว่า การปีนภูเขาสูงนั้น หากมองไปแต่ที่ยอด เราจะรู้สึกเหมือนเกือบไม่ได้ตีบไกลเขาไปเลย แต่หากเรามองลงไปทางตีนเขาบ้าง จะเห็นว่าเราปีนขึ้นมาสูงทีเดียว ฉันทัดใจกันที่นั่น การมุ่งเริ่มงานสำคัญ ซึ่งยังแทบไม่มีมาก่อน ย่อมต้องมีทั้งความอดทน อดทน อดทน อดทน

อีกประเด็นหนึ่งที่ดิฉันให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน ก็คือการสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับศิษย์ ทั้งนี้ เพราะดิฉันเห็นว่า ความสัมพันธ์เช่นนี้เป็นรากฐานที่จำเป็น ในการที่ดิฉันจะสื่อถึงศิษย์ในเรื่องอื่นๆ นอกเหนือจากเรื่องทางวิชาการ สิ่งที่ดิฉันให้ความสำคัญเป็นพิเศษก็คือ การสร้างจิตสำนึก การสร้างทัศนคติด้านจริยธรรม คุณธรรม ให้เกิดแก่ศิษย์ที่เป็นเช่นนี้เพราะดิฉันเห็นว่า ครู ต้องสร้างศิษย์ให้เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง ความเป็นคนดี มีความจำเป็นอย่างยิ่งในอาชีพของนักเคมีวิเคราะห์ ซึ่งผลของการวิเคราะห์อาจให้คุณให้โทษผู้คนได้อย่างกว้างขวาง ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับศิษย์ช่วยให้เราสามารถสื่อให้ศิษย์ได้เห็นถึงบทบาทของนักเคมีวิเคราะห์ที่มีต่อสังคมและประเทศในหลายระดับ

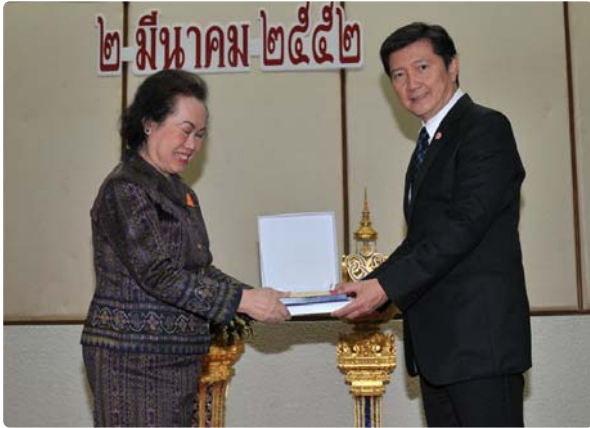
ผลงานที่เป็นความภูมิใจคือ การที่กลุ่มงานวิจัยสามารถสร้างผลงานจนสามารถผลิตชุดทดสอบสารอย่างง่ายขึ้นใช้เองในประเทศ จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยเป็นผลงานที่เป็นประโยชน์ทั้งในระดับชุมชน และงานวิจัย (<http://www.sc.mahidol.ac.th/tha/research/webtestkit/front.htm>)

มองกลับไป เมื่อเวลาผ่านไปสามทศวรรษ ดิฉันภูมิใจ และพอใจที่พวกเราสามารถเดินมาได้ไกลขนาดนี้ แม้เราจะยังมีงานอีกมากมายที่เรายากทำ ยากฟันฝ่า ดิฉันก็อยากเห็นเพื่อนร่วมงานศิษย์ทั้งหลาย ช่วยกันและกัน เพื่อเดินไปสู่เป้าหมายนั้นให้ได้

“แรงบันดาลใจ”

อาจารย์ตัวอย่างของสมาคมอาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑

“คุณครูที่ข้าพเจ้ารัก”

อาชีพครูอาจารย์เป็นอาชีพที่ข้าพเจ้ารัก และอยากเป็นมาตั้งแต่เป็นเด็กเข้าเรียนชั้นประถมหนึ่ง ครูประจำชั้นคนแรกของคุณครูชื่อคุณครูเนาวรัตน์ คุณครูสวย ดูอบอุ่น น่าเกรงใจ ประโยชน์ดี ๆ สิ้นน้ำเงินแก่ สวมเสื้อสีขาว มีปีกที่คอ และที่แขน ข้าพเจ้าจำได้ว่า เข้าเรียนกับคุณครูวันแรกก็คิดว่า คุณครูสวยแก่ที่สุด และอยากเป็นเหมือนคุณครูบ้าง คุณครูยิ้มบ่อย ๆ อยู่เสมอ และไม่เคยตีพวกเราเลย พอถึงชั้นมัธยมสามที่โรงเรียนราชินี ข้าพเจ้ามีคุณครูประจำชั้นชื่อคุณครูนั้นหนา ทรรพพสุ คุณครูท่านนี้ ได้มีส่วนช่วยปลุกปั้นให้ข้าพเจ้าเป็นคนขยันตามอย่างคุณครูเอง คุณครูมางานที่โต๊ะทำงานตั้งแต่เวลา ๗ โมงเช้า แล้วเรียกเด็กนักเรียนพวกที่ไปเช้าเช่นข้าพเจ้าไปสอนเพิ่มเติมให้ คุณครูสอนให้อ่านเอาเรื่องในใจ ช่วยให้อ่านหนังสือได้เร็วและจำได้แม่นยำ นอกจากนั้น ยังสอนทุกอย่างที่นักเรียนถามโดยไม่เคยคิดคำตอบแทนแม่แต่น้อยจากการเรียนกับคุณครูนั้นหนาทั้งปี ทำให้ข้าพเจ้าเปลี่ยนจากคนที่เรียนค่อนข้างดี สอบได้ประมาณ ๘๓-๘๔% กลายเป็นคนเรียนดีมาก สอบได้ ๘๗% ข้าพเจ้ารู้สึกและยอมรับว่า อิทธิพลของคุณครูที่ดีนั้น มีต่อเด็กมากจริงๆ นอกจากเรื่องเรียนดีแล้ว ข้าพเจ้ายังได้ซึมซับอะไรที่ดีๆ มาจากคุณครูนั้นหนาหลายอย่าง เช่นความสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบ ปลายมือที่สวยงาม การรู้จักบริหารเวลา การดูแลทรัพย์สินข้าวของ ฯลฯ นับได้ว่า คุณครูนั้นหนาเป็นเทพธิดามาปลุกปั้นข้าพเจ้าจากดินให้เป็นดาว ข้าพเจ้ามีความประทับใจในตัวคุณครูนั้นหนามาก และได้ติดต่อกัลลชิดกับท่านมาตลอด ท่านได้

ศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงสุริยา รัตนกุล

สังกัด : อาจารย์พิเศษวิทยาลัยศาสนศึกษา
และที่ปรึกษาคณบดีคณะศิลปศาสตร์

ผลงานเด่น :

เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นผู้อำนวยการคนแรกของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท เป็นนักภาษาศาสตร์ชั้นนำของประเทศไทย มีผลงานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์จำนวนมาก เคยเป็นอาจารย์ถวายพระอักษรภาษาฝรั่งเศสแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๑ และเป็น Fulbright Visiting Professor มหาวิทยาลัย Eastern Washington และมหาวิทยาลัย Oregon ประเทศสหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงสุริยา รัตนกุล ยังได้รับการประเมินการสอนจากนักศึกษาในระดับที่ดีมากทุกวิชาตลอดมา

มีส่วนพลอยยินดีดีด้วยกับข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าเรียนสำเร็จได้เป็นคุณหญิง ได้เป็นศาสตราจารย์ น่าเสียดายที่ท่านล่วงลับไปได้ประมาณ ๕ ปีแล้ว

จะหาคุณครูคนใดเป็นอย่างคุณครูนั้นหนานั้น หายาก ท่านมีความตั้งใจจะปั้นลูกศิษย์คนแล้วคนเล่าให้ได้ดี ท่านประพฤติเป็นแบบอย่างในทุกเรื่อง ทั้งในการครองตน ทั้งในการครองคน ข้าพเจ้าจำได้ว่าไม่เคยได้ยินท่านขึ้นเสียงดังหรือดุด่าว่ากล่าวด้วยถ้อยคำไม่ไพเราะ แต่ท่านก็ปกครองลูกศิษย์ได้เป็นอย่างดี เพราะลูกศิษย์เข้าใจว่าท่านรักท่านหวังดี

ความคิดจะเป็นครูอาจารย์ของข้าพเจ้าเริ่มมาตั้งแต่วันแรกที่เข้าประถมหนึ่ง และมาได้รูปแบบแม่พิมพ์ที่ชัดเจนในตัวคุณครูนั้นหนา ข้าพเจ้าหวังว่าคุณครูคงยินดีกับข้าพเจ้าที่ข้าพเจ้าได้รับเกียรติจากมหาวิทยาลัยมหิดลในวันนี้ คุณครูท่านเคยบอกว่า ครูไม่ได้เป็นอะไรมากกว่าเป็นครูที่รักนักเรียน แต่ข้าพเจ้าคิดว่านั่นแหละเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

“แรงบันดาลใจ”

อาจารย์ตัวอย่างของสภาคณาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๓

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อุดมกิจ

สังกัด : สถาบันอณูชีววิทยาและพันธุศาสตร์

ผลงานเด่น :

มีผลงานวิจัยด้านการศึกษาการใช้เทคโนโลยีทางอณูชีววิทยา เพื่อการกระตุ้นการวางไข่ของแม่พันธุ์กุ้งกุลาดำ โดยไม่ต้องตัดตา ช่วยให้มีการใช้แม่พันธุ์กุ้งจากธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่าไม่ทรمانสัตว์ และลดต้นทุนการผลิตลูกกุ้ง ช่วยตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ดีที่สุด

นอกจากนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อุดมกิจ ยังมีผลการประเมินการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ให้ความรู้แก่ และเอาใจใส่กับนักศึกษา ในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ

ตั้งแต่วันแรกที่ตัดสินใจเข้ามาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหิดล ตระหนักอยู่เสมอว่า เป็นภาระที่ต้องรับผิดชอบสูง โดยเฉพาะหลักสูตรที่สอนเป็นหลักสูตรบัณฑิตศึกษา การที่จะผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพนั้น จะอาศัยเพียงความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ ผู้ที่เป็นอาจารย์จะต้องปลูกฝังทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และจริยธรรมในการทำงานให้กับผู้เป็นศิษย์ ซึ่งต่อไปก็จะต้องไปเป็นอาจารย์อบรมสั่งสอนเยาวชนในรุ่นต่อไป

การสอนนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น จะว่าง่ายก็ง่าย เพราะนักศึกษาส่วนมากจะมีความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนหรือนักศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่จะว่ายากก็ยาก เพราะความที่นักศึกษาเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็มักจะมีความคิดเป็นของตัวเอง ซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ยาก การจะพูดคุย ปลูกฝัง แลกเปลี่ยนความคิดหรือทัศนคติใดๆ จึงต้องอาศัยการสังเกตบุคลิกลักษณะนิสัยของนักศึกษาแต่ละคนว่าเราจะปรับวิธีการสื่อสารให้เข้ากับนักศึกษาแต่ละคนอย่างไร โดยยึดหลักที่จะให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาให้มากที่สุด จึงพยายามทำตัวเป็นรุ่นพี่มากกว่าเป็นอาจารย์ เพราะโดยส่วนตัวมองว่า นักศึกษาเหล่านี้ก็คือรุ่นน้องที่ต้องการตัวอย่าง และแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จต่อไปภายหน้า

แรงบันดาลใจที่สำคัญในการทำหน้าที่ของอาจารย์ในวันนี้ก็คือ ความรัก ความเมตตา และการอบรมสั่งสอนจากอาจารย์ทุกท่าน ที่ผมได้มีโอกาสสร้างเรือนกับท่านตั้งแต่ชั้นมัธยมจนถึงมหาวิทยาลัยจนถึงวันนี้ อาจารย์หลายท่านเป็น "ครู" ที่ยิ่งใหญ่สำหรับผม เป็นตัวอย่างในการทำงานและการดำเนินชีวิตในทุกด้าน วันที่ผมรู้สึกดีใจและภูมิใจเป็นครั้งแรกในการเป็นอาจารย์คือ วันที่ลูกศิษย์คนแรกสำเร็จการศึกษา ต่อมาจึงได้รู้ว่า การได้เห็นลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานนั้น เป็นความสุขและความภูมิใจยิ่งกว่า สิ่งเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้ผมตระหนักว่า จะต้องทำหน้าที่อาจารย์ต่อไปให้เต็มความสามารถ ในวันนี้ผมอาจยังเป็นอาจารย์ที่ไม่ได้สมบูรณ์พร้อม แต่สักวันหนึ่งหากการทำหน้าที่อาจารย์ของผม จะมีลูกศิษย์คนใดนำไปเป็นตัวอย่างได้ อย่างเช่นที่ผมได้น้อมนำการปฏิบัติตนของอาจารย์ ที่ได้สั่งสอนผมมาเป็นตัวอย่างในการทำหน้าที่นั้น คงเป็นวันที่ผมมีความภูมิใจที่สุด

ข่าวประชาสัมพันธ์

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล กำหนดจัดโครงการประชุมระดมสมอง เรื่อง "ลักษณะสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยในระดับโลก" ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๒.๓๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ยง วัชรกุล ชั้น ๕ อาคารสำนักงานอธิการบดี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อระดมสมองแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง การศึกษา ฝึกอบรม ติวสอบ หรือปฏิบัติงานวิจัยจากมหาวิทยาลัย Top ๕๐ และเพื่อสังเคราะห์รวบรวมความรู้ ความคิดเห็น จากการประชุมระดมสมอง นำเสนอมหาวิทยาลัย โดยมีวิธีดำเนินการ แบ่งเป็น ๒ เฟส ได้แก่ ๑.รวบรวมรายชื่ออาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ผ่านการศึกษา ฝึกอบรม ติวสอบ หรือปฏิบัติงานวิจัยจากมหาวิทยาลัย Top ๕๐ และ ๒.ระดมความคิดเห็นจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ผ่านการศึกษา ฝึกอบรม ติวสอบ หรือปฏิบัติงานวิจัยจากมหาวิทยาลัย Top ๕๐ มาแลกเปลี่ยน หรือเล่าสู่กันฟัง ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๒.๓๐-๑๖.๐๐ น.

บรรณาธิการ แกลง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ ขจรปรีदानนท์ บรรณาธิการ

สวัสดีครับ ประชาคมชาวมหิตลทุกท่าน ข่าวสภาคณาจารย์ฉบับนี้ ผมได้รับเกียรติจากท่านประธานกรรมการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นบรรณาธิการประจำข่าวสภาคณาจารย์ ให้มาถ่ายทอดเนื้อหา สาระ ที่น่าสนใจ ในข่าวสภาคณาจารย์ ฉบับที่ ๒ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๒

ก่อนอื่นต้องขอแสดงความยินดีกับผู้ได้รับรางวัลอาจารย์ตัวอย่างของสภาคณาจารย์ ประจำปี ๒๕๕๑ ทั้ง ๕ ท่าน ซึ่งท่านได้ถ่ายทอดประสบการณ์และความสำเร็จในชีวิตการเป็นอาจารย์มาให้พวกเราได้อ่านกันในคอลัมน์ "แรงบันดาลใจ"

อีกไม่นานเกินรอ สำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการ ประจำปี ๒๕๕๒ ปอมท. ซึ่งประธานสภาคณาจารย์ แจ้งว่า ปอมท. มีมติเห็นชอบให้มหาวิทยาลัยมหิตลเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการประจำปีนี้ รายละเอียดเพิ่มเติม อ่านได้ในคอลัมน์สารจากประธานสภาคณาจารย์นะครับ

สำหรับผู้ที่มีบทความหรือสาระที่เป็นประโยชน์ ข่าวสภาคณาจารย์ มีพื้นที่ให้กับชาวมหิตลทุกท่านได้นำเสนอ ผ่านช่องทางนี้ ขอเชิญผู้สนใจติดต่อได้ที่ สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิตล ชั้น ๕ อาคารสำนักงานอธิการบดี ศาลาया โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๘๔๙-๖๓๕๑ หรือส่งทางอีเมลล์ senate@mahidol.ac.th

เจ้าของ สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิตล ตั้งอยู่ที่สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิตล ศาลาया เลขที่ ๙๙๙ หมู่ที่ ๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐ โทรศัพท์ ๐-๒๘๔๙-๖๓๕๐-๒ โทรสาร ๐-๒๘๔๙-๖๓๕๑

บรรณาธิการ ผศ.(พิเศษ) เนตร หงษ์ไกรเลิศ
กองบรรณาธิการ ผศ.ดลينا ตันหยง ผศ.ยงยุทธ ขจรปรีदानนท์ ผศ.วรากร เจริญสุข

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ผศ.ดลينا ตันหยง ผศ.(พิเศษ) เนตร หงษ์ไกรเลิศ ผศ.ยงยุทธ ขจรปรีदानนท์
ผศ.วรากร เจริญสุข รศ.วิไล หนูหนักดี ผศ.สุภาววรรณ เศรษฐบุรจ

ฝ่ายจัดทำต้นฉบับ นางสาวสุจิรา สอนสม นางพิชญา วงษ์วันทนี นายอภิชาติ หลงสมบุรณ

ข่าวสภาคณาจารย์ เป็นหนังสือภายในมหาวิทยาลัย และเป็นสื่อระหว่างคณาจารย์ในการรับฟังแลกเปลี่ยนทัศนคติ ข้อคิดเห็นทั้งด้านการบริหาร การวิชาการ ด้านสวัสดิการ และอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย บทความ ข้อคิด จดหมาย เป็นความเห็นของผู้เขียนเท่านั้น ไม่มีความเห็นของสภาคณาจารย์

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิตล
๙๙๙ หมู่ที่ ๕ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิตล
ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ตำบลศาลาया
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ ๓/๒๕๒๓
ไปรษณีย์ศิริราช